

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ОСВІТНЬО–ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Початкова освіта»
(термін навчання 3 р.10 м.)

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 013 Початкова освіта

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

кваліфікація освітня: бакалавр початкової освіти

**кваліфікації професійні: учитель початкової школи, учитель іноземної
мови початкової школи, асистент учителя в інклюзивному класі**

спеціалізація: іноземна мова

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою комунального закладу
вищої освіти «Хортицька національна
навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

Протокол від «25» червня 2020 року № 9
Ректор, голова вченої ради

Valentyna NECHYPORENKO
Валентина НЕЧИПОРЕНКО

Освітня програма вводиться в дію з
«25» червня 2020 року

Наказ від «25» червня 2020 року № 248

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ПОГОДЖЕНО

Кафедрою педагогіки та методик навчання
Хортицької національної академії
протокол засідання від «22» травня 2020 року № 10
Завідувач кафедри педагогіки та методик навчання

 Світлана ЛУПІНОВИЧ

Кафедрою спеціальної педагогіки та спеціальної психології
протокол засідання від «27» травня 2020 року № 11
Завідувач кафедр спеціальної педагогіки та спеціальної психології

 Анастасія ТУРУБАРОВА

Кафедрою суспільно-гуманітарних дисциплін
протокол засідання від «29» травня 2020 року № 10
Завідувач кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін

 Наталія РУКОЛЯНСЬКА

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО РОБОЧОЮ ГРУПОЮ у складі:

Лупінович Світлана Миколаївна, завідувач кафедри педагогіки та методик навчання Хортицької національної академії, кандидат педагогічних наук, доцент

Борисов Вячеслав Вікторович, професор кафедри педагогіки та методик навчання Хортицької національної академії, Заслужений працівник освіти України, доктор педагогічних наук, професор

Лапшина Ірина Сергіївна, доцент кафедри педагогіки та методик навчання Хортицької національної академії, кандидат педагогічних наук

Фурман Ольга Федорівна, доцент кафедри педагогіки та методик навчання Хортицької національної академії, кандидат філологічних наук

Стейкхолдер:

Марієва Ірина Геннадіївна, директор Енергодарського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітній навчальний заклад І ступеня – дошкільний навчальний заклад» № 6 (м. Енергодар)

Рецензенти:

Мариновська О.Я., завідувач кафедри менеджменту та освітніх інновацій, доктор педагогічних наук, професор Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Кочкіна І.М., директор комунального закладу «Запорізька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат «Оберіг» Запорізької обласної ради

Марієва І.Г., директор Енергодарського НВК № 6

Тандура Г.О., директор Запорізького НВК № 19

Гарант освітньої програми

Світлана ЛУПІНОВИЧ

ВСТУП

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, у якому визначається термін і зміст навчання, форми атестації, встановлюються вимоги до змісту, обсягу і рівня освітньої та професійної підготовки фахівця за першим (бакалаврським) рівнем зі спеціальності 013 «Початкова освіта», галузі знань 01 Освіта.

Освітньо-професійна програма підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 013 «Початкова освіта» використовується при:

- розробці та коригуванні відповідних навчальних планів і програм навчальних дисциплін;
- розробці засобів діагностики рівня освітньо-професійної підготовки фахівця;
- визначенні змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації.

Освітньо-професійну програму укладено на підставі нормативно-правових документів:

- Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту»;
- Указу Президента України від 25 червня 2013 року №344/2013 «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- ДК 003:2010 Державного класифікатора професій, затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 02.09.2015 року № 1084;
- ДК 003:2010 Державного класифікатора професій, затвердженого наказом Держпоживстандарту України 28.07.2010 № 327 (із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі від 15.02.2019 № 259);
- ДК 016:2010 Державного класифікатора продукції та послуг, затвердженого наказом Держпоживстандарту України 11.10.2010 № 457 (із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі від 16.02.2017 № 211);
- ДК 009:2010 Національного класифікатора України. Класифікація видів економічної діяльності, затвердженого наказом Держпоживстандарту України 11.10.2010 № 457 (із змінами, затвердженими наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 24.02.2020 № 306);
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 р. № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за

якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266»;

– Рамки кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти (The Frame work of Qualifications for the European Higher Education Area, FQ-ENEА);

– Європейські рамки кваліфікацій для навчання упродовж життя (European Qualifications Frame work for Life long Learning, EQF – LLL);

– Національної рамки кваліфікацій;

– Професійного стандарту «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти»;

– Проекту стандарту вищої освіти України, галузь знань – 01 Освіта, спеціальність – 013 Початкова освіта;

– Державного стандарту початкової освіти.

Фахівець готується до виконання професійних завдань відповідно до нормативних кваліфікаційних вимог та основних положень вищої освіти України.

Бакалавр одержує академічну та професійну підготовку з циклів загальної та професійної підготовки. Підготовка бакалавра з початкової освіти передбачає вивчення вибіркового навчального дисциплін, виконання курсових робіт практичного характеру за фахом.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1.1. Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність – 013 Початкова освіта, спеціалізація – Іноземна мова.

1.2. Нормативний термін навчання: бакалавр – 3 роки 10 місяців.

1.3. Освітній ступінь – бакалавр.

2. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем

спеціальності 013 Початкова освіта

(термін навчання 3 р.10 м.)

Розділ 1. Загальна інформація		
1.1.	<i>Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу</i>	Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради; факультет реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи; кафедра педагогіки та методик навчання
1.2.	<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	Ступінь вищої освіти – бакалавр; Кваліфікація – бакалавр початкової освіти. Учитель початкової школи, учитель іноземної мови початкової школи, асистент учителя в

		інклюзивному класі
1.3.	<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
1.4.	<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом бакалавра, одиничний ступінь, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 10 місяців
1.5.	<i>Наявність акредитації</i>	Програма вперше акредитується в 2021 році
1.6.	<i>Цикл/рівень</i>	FQ-ЕНЕА – перший цикл, FQ-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень
1.7.	<i>Передумови</i>	Повна загальна середня освіта
1.8.	<i>Мова(и) викладання</i>	Українська (англійська)
1.9.	<i>Термін дії освітньої програми</i>	До введення стандарту вищої освіти за спеціальністю
1.10	<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми</i>	https://khnnra.edu.ua/publicna-informatsiya/perelik-osvitnih-program/ https://kpomn.blogspot.com/

	Розділ 2. Мета програми	
2.1	Створення цілісної системи підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати складні, нестандартні завдання і проблеми інноваційного та дослідницького характеру в галузях початкової освіти, які володіють необхідними для виконання професійної діяльності компетенціями (загальними, спеціальними (фаховими)). Формування високого рівня професіоналізму, наукової та загальної культури сучасного спеціаліста (вчителя), конкурентоспроможного, інтегрованого в європейський та світовий освітній простір.	
	Розділ 3. Характеристика програми	
3.1	Предметна область, галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності)	01 Освіта/Педагогіка 013 Початкова освіта
3.2	Фокус програми: загальна/спеціальна	Акцент на ідентифікації педагогічних задач/проблем та використанні діагностичних, методичних, корекційно-розвивальних, просвітницьких форм, враховуючи сучасні тенденції розвитку освіти в напрямку інклюзивного навчання
3.3	Орієнтація програми	Освітньо-професійна програма базується на загальновідомих та загально визнаних наукових результатах та практичних розробках в галузі

		початкової освіти із врахуванням сучасного стану теоретичної та практичної педагогіки, орієнтує на актуальні напрями, за яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра
3.4	Особливості програми	Програма орієнтована на забезпечення соціокультурної сфери кваліфікованими, компетентними учителями початкових класів з урахуванням специфіки професійної діяльності та професійно-особистісних особливостей педагогів із різних галузей професійної діяльності у соціокультурній сфері
Розділ 4. Працевлаштування та продовження освіти		
4.1	Працевлаштування	Сфера працевлаштування – заклади загальної середньої освіти. Професійні назви робіт: код ЗКППТР 25157 вчитель початкового навчально-виховного закладу (згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України : Класифікатор професій ДК 003:2010 із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 4 березня 2016 року № 394 (зміни, затверджені наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 4 березня 2016 року № 394, набирають чинності з 1 березня 2016 року). Бакалавр початкової освіти. 2331 Учитель початкової школи. 25157 Учитель англійської мови і літератури середнього навчально-виховного закладу. Асистент учителя
4.2	Академічні права випускників освітньої програми	Продовження навчання на другому рівневі вищої освіти. Набуття кваліфікації за іншими предметними спеціалізаціями в системі післядипломної освіти.
Розділ 5. Стиль і методика навчання		
5.1	Підходи до викладання та навчання	Навчання будується на основі теоретичної підготовки, практичної і самостійної діяльності (з використанням ІКТ), що надає можливість закріпити матеріал у вигляді практичних вправ і самостійних завдань, а також у надбанні знань, умінь та навичок у діяльності вчителя початкових класів. Практичні завдання розраховані на цілеспрямований розвиток професійної майстерності майбутніх педагогів початкової

		<p>школи.</p> <p>Самостійна робота передбачає виконання практичних завдань з метою закріплення теоретичних знань і практичних навичок. Для їх виконання плануються поточні та індивідуальні консультації студентів з викладачем.</p> <p>Атестація здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення навчання і повного виконання навчального плану бакалавра у вигляді публічного захисту та комплексного кваліфікаційного іспиту з додаткової спеціальності (спеціалізації) за умови її наявності., які засвідчують професійне володіння студентом методиками викладання дисциплін у початковій школі, виховними, сучасними інноваційними технологіями; знаннями щодо супроводу учнів з особливими освітніми потребами в закладі освіти з інклюзивним навчанням; здатність самостійно вирішувати проблемно-пошукові завдання.</p>
5.2	Система оцінювання	<p>Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль тощо.</p> <p>Форми контролю: тестування, усне та письмове опитування, захист практичних завдань, звітів з практик, кваліфікаційні іспити тощо.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за: національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); зараховано/не зараховано; 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС</p>
Розділ 6. Програмні компетентності		
	Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері початкової освіти або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>
	Загальні	<p>КЗ-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.</p> <p>КЗ-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-</p>

педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

КЗ-3. Дослідницько-праксеологічна. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

КЗ-4. Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

КЗ-5. Громадянська компетентність. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури й технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема учнів початкової школи; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України.

КЗ-6. Етична. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках з дорослими й дітьми на основі загальнолюдських і національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи).

КЗ-7. Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя. Здатність до цінування та повага

до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.

КЗ-8. Міжособистісної взаємодії. Здатність до ефективною міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.

КЗ-9. Адаптивна. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами.

КЗ-10. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що забезпечує процес розвитку й саморозвитку, сприяє творчому підходові до навчально-виховного процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.

КЗ-11. Здоров'язбережувальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.

КЗ-12. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності

		вчителя початкових класів й у повсякденному житті.
	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК-1. Предметна компетентність. Здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно-наукових дисциплін, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей, визначених Держстандартом, задля усвідомлення їхньої реалізації в освітній галузі загалом, та окремих змістових лініях зокрема.</p> <p>Види предметних компетентностей: філологічна, математична, технологічна, природничонаукова, мистецька.</p> <p>СК-1.1. Філологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу початкового курсу мови навчання, мови вивчення, іноземної мови, літературного читання та їхніх окремих змістових ліній. Складниками філологічної компетентності є лінгвістична, мовленнєва, літературознавча.</p> <p>СК-1.2. Математична компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих математичних знань і умінь, що утворюють світоглядну, теоретичну та операційно-діяльнісну основу освітньої галузі «Математика». Складниками математичної компетентності є арифметична, логічна, алгебраїчна, геометрична та тотожних перетворень.</p> <p>СК-1.3. Технологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих проектно-технологічних знань, умінь і навичок, які є теоретичними основами побудови змісту освітньої галузі «Технології» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками технологічної компетентності є: ІКТ-компетентність, компетентності з техніки обробки матеріалів, технічної творчості, декоративно-ужиткового мистецтво та самообслуговування.</p> <p>СК-1.4. Природничо-наукова компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих природничо-наукових знань і практичних умінь і навичок, які є теоретичними</p>

основами побудови змісту природознавчого матеріалу відповідної освітньої галузі початкової освіти. Складниками природничо-наукової компетентності є астрономічна, географічна, землезнавча, біологічна (ботанічна, зоологічна, анатомічна, фізіологічна), екологічна, валеологічна.

СК-1.5. Мистецька компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу освітньої галузі «Мистецтво» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками мистецької компетентності є музична, образотворча, мистецько-синтетична.

СК- 2. Психологічна компетентність. Здатність до розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку.

Складниками психологічної компетентності є диференціальнопсихологічна, соціально-психологічна, аутопсихологічна.

СК- 2.1. Диференціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості засвоєння навчального матеріалу учнями початкової школи у відповідності з їхніми індивідуальними та віковими характеристиками сприймання, уваги, пам'яті, мислення; вміння застосовувати ці знання при моделюванні ситуацій навчання, виховання й розвитку молодших школярів; спроможність урахувати у професійній діяльності тип темпераменту, вік, стать, антропологічні ознаки учнів; володіння психологічними методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дітей і спроможність їх урахування у проектуванні педагогічного процесу.

СК- 2.2. Соціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості комунікативної діяльності учнів класу /учня початкової школи, взаємостосунки вчителя та учнів, закономірності педагогічного спілкування, соціальної ситуації, ситуацій міжособистісної

взаємодії; вміння застосовувати ці знання у моделюванні навчально-виховного процесу в початковій школі.

СК- 2.3. Аутопсихологічна. Здатність до адекватного усвідомлення особистісно-професійних якостей, самопізнання, самооцінки як підґрунтя формування критичного, гуманістично орієнтованого мислення вчителя початкової школи, емоційної усталеності, екстраверсії, розвитку проникливості; інтелектуальна здатність до бачення, постановки й розв'язання проблем особистісного зростання учня; сформованість психологічного мислення вчителя початкової школи; його готовність до природовідповідних дій у процесі навчання (чуття самого себе й міри власних дій як першого вчителя); здатність до самоусвідомлення, саморозвитку, вдосконалення педагогічної діяльності з високим рівнем автономності.

СК – 3. Педагогічна компетентність. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування навчально-виховного процесу в початковій ланці освіти.

Складниками педагогічної компетентності є дидактична, виховна, організаційна.

СК – 3.1. Дидактична. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших учнів, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

СК– 3.2. Виховна. Здатність випускника до здійснення виховної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми

організації, діяльність вихователя й вихованців; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал уроків і занять з учнями в позаурочний час тощо.

СК– 3.3. Організаційна. Здатність до організації навчально-виховного процесу в початковій школі, систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.

СК – 4. Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової освіти. Методична компетентність ґрунтується на теоретичній і практичній готовності до проведення уроків за різними навчальними комплектами, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь із окремих розділів та тем курсу, окремих етапів навчання й досвіду їх застосування та наявності емоційно-ціннісного ставлення до діяльності щодо навчання учнів предмету. Види методичної компетентності (МК) визначаються відповідно до предметів, що вивчаються у початковій школі, наприклад:

СК – 4.1. МК у навчанні учнів математики;

СК – 4.2. МК у навчанні учнів української мови тощо.

Складники методичної компетентності:

СК – 4.2.1. Нормативна. Здатність учителя користуватися нормативними документами та реалізовувати на практиці цілі і завдання навчання предмету/освітньої галузі в початковій школі.

СК – 4.2.2. Варіативна. Здатність учителя працювати за будь-яким навчально-методичним комплектом, здатність обирати найефективніший навчально-методичний комплект для досягнення цілей і завдань навчання предмета/освітньої галузі в початковій школі, визначених Державним стандартом початкової освіти і навчальною програмою.

СК – 4.2.3. Спеціально-методична. Здатність до навчання молодших школярів будь-яким елементам змісту програми.

СК – 4.2.4. Контрольно-оцінювальна. Здатність до реалізації критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи; здатність дотримуватись Державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів початкової школи, визначених у програмі.

СК – 4.2.5. Проектувально-моделювальна. Здатність моделювати та організовувати процес навчання предмету/освітньої галузі в початковій школі; спроможність учителя обирати необхідні засоби, форми і методи організації діяльності учнів у процесі навчання.

СК – 4.2.6. Технологічна. Здатність упроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід до навчання окремих питань певної освітньої галузі/предмету початкової школи.

СК – 5. Професійно-комунікативна компетентність (ПКК). Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з молодшими школярами, батьками, колегами.

Складники професійно-комунікативної компетентності вчителя початкової школи :

СК – 5.1. Емоційна. Здатність педагога усвідомлювати та визнавати власні почуття, а також почуття інших суб'єктів навчально-виховного середовища; здатність до самомотивації та керування власними емоціями у стосунках із вихованцями, колегами, батьками.

СК – 5.2. Вербально-логічна. Здатність педагога володіти доцільними формами вербального професійного спілкування в колективі, сприймати, осмислювати й відтворювати зміст і основну думку усних і письмових висловлювань, коригувати власне й чуже мовлення; здатність опрацьовувати, групувати навчальну інформацію, адекватно усвідомлювати комунікативний сенс повідомлень, запам'ятовувати й у разі

		<p>необхідності актуалізувати в пам'яті професійні знання, фактичні дані, навчальну інформацію.</p> <p>СК – 5.3. Інтерактивна. Здатність педагога організувати ефективну спільну навчально-виховну діяльність і педагогічне спілкування; здатність співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії зі всіма суб'єктами навчально-виховного середовища.</p> <p>СК – 5.4. Соціально-комунікативна. Здатність учителя в будь-якій педагогічній ситуації орієнтуватися на всіх учасників навчально-виховного середовища, приймати правильні рішення і, як наслідок, досягати поставленої мети навчання й виховання.</p> <p>СК – 5.5. Технічна. Здатність викладача забезпечити процесуальний бік педагогічного спілкування; володіння технікою педагогічного спілкування з суб'єктами навчально-виховного середовища.</p> <p>СК – 5.6. Предметно-змістова. Володіння змістовим аспектом комунікації, термінологією, мовленнєвими конструкціями, що притаманні всім предметам, визначеним навчальним планом початкової школи та здатність до розв'язання певного кола питань у конкретній ситуації педагогічної діяльності вчителя початкових класів.</p>
	Розділ 7. Програмні результати навчання	
	ПРОФЕСІЙНІ ДЕКЛАРАТИВНІ І ПРОЦЕДУРАЛЬНІ ЗНАННЯ	
1.1.	Знати сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.	
1.2.	Знати мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми й засоби початкової освіти, суть процесів виховання, навчання й розвитку учнів початкової школи (педагогічна компетентність + ПКК). Знати структуру календарнотематичного планування, особливості ведення журналу обліку успішності учнів. Знати специфіку виховної роботи на уроках й у позаурочній діяльності	
1.3.	Знати вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, індивідуальні відмінності в перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи.	
1.4.	Знати закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні навчальні технології.	
1.5.	Знати суть методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової освіти.	

1.6.	Знати зміст нормативних документів, що регламентують початкову освіту: Державного стандарту початкової освіти, навчальних програм предметів, які вивчаються в початковій школі, критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи.
ПРОФЕСІЙНІ ВМІННЯ І НАВИЧКИ	
2.1.	Застосовувати знання, уміння й навички, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти, під час розв'язування навчально-пізнавальних і професійно-зорієнтованих задач.
2.2.	Володіти методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи та стратегії їх урахування в процесі навчання, розвитку й виховання учнів. Складати психолого-педагогічну характеристику на учня та клас.
2.3.	Проектувати процес навчання з предмету у вигляді календарно-тематичного планування для певного класу, теми.
2.4.	Моделювати процес навчання учнів початкової школи певного предмету: розробляти проекти уроків та їхні фрагменти, методику роботи над окремими видами завдань, створювати методику підготовчої роботи, ознайомлення та формування уявлень і понять, вмінь та навичок з метою опанування учнями певних елементів змісту програми.
2.5.	Проводити моніторинг якості навчальних досягнень учнів з певної теми. Здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з критеріями оцінювання та у відповідності до Державних вимог до рівня навчальних досягнень учнів, визначених у програмі з певного предмету.
2.6.	Проводити уроки в початковій школі, аналізувати урок щодо досягнення його мети й завдань, оцінювати ефективність застосованих форм, методів, засобів і технологій.
2.7.	Проектувати зміст і методику проведення виховних заходів для учнів початкової школи.
КОМУНІКАЦІЯ	
3.1.	Здійснювати комунікацію, орієнтуючись на стилі мовленнєвого спілкування у процесі вирішення професійно-педагогічних задач.
3.2.	Прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.
3.3.	Використовувати засоби вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури майбутнього вчителя
АВТОНОМНІСТЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	
4.1.	Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію
4.2.	Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.
4.3.	Створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню

всіх учнів, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.
---

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Компоненти загальної підготовки ОПП			
ЗП 1.01	Історія української державності та культури	3	екзамен
ЗП 1.02	Інформаційні технології, системи та ресурси	3	залік
ЗП 1.03	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ЗП 1.04	Філософія	3	екзамен
ЗП 1.05	Іноземна мова	3	екзамен
ЗП 1.06	Здоров'я людини (основи медичних знань, вікова фізіологія, валеологія)	3	залік
ЗП 1.07	Загальна психологія	3	екзамен
ЗП 1.08	Вікова і педагогічна психологія	3	екзамен
ЗП 1.09	Риторика і культура мовлення педагога	3	залік
Загальний обсяг компонентів загальної підготовки		27	
Компоненти професійної підготовки ОПП			
ПП 2.1.	Педагогіка (Вступ до спеціальності, Загальні основи педагогіки та Історія педагогіки)	8	залік
ПП 2.2.	Педагогіка (Теорія навчання)	8	екзамен
ПП 2.3.	Педагогіка (Теорія і методика виховання)	8	екзамен
ПП 2.4.	Педагогіка (Організація і управління в початковій школі)	8	екзамен
ПП 2.5.	Українська мова з методикою навчання	5	залік
ПП 2.6.	Українська мова з методикою навчання	5	екзамен
ПП 2.7.	Дитяча література з методикою навчання читання	3	залік
ПП 2.8.	Іноземна мова з методикою навчання	6	залік
ПП 2.9.	Іноземна мова з методикою навчання (професійна іноземна мова)	6	екзамен
ПП 2.10.	Іноземна мова з методикою навчання (у	4	екзамен

	початковій школі)		
ПП 2.11.	Математика з методикою навчання	8	екзамен
ПП 2.12.	Інформатика з методикою навчання	6	екзамен
ПП 2.13.	Технології з методикою навчання	5	залік
ПП 2.14.	Методика навчання освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна освіта»	5	залік
ПП 2.15.	Методика навчання освітньої галузі «Громадянська та історична освіта» (з модулем "Суспільствознавство з методикою навчання")	8	екзамен
ПП 2.16.	Методика навчання освітньої галузі «Мистецька освіта»	5	залік
ПП 2.17.	Інтегроване тематично-проектне навчання в початковій школі (з модулями "Я досліджую світ", "Природознавство з методикою навчання")	10	екзамен
ПП 2.18.	Основи наукових досліджень	3	залік
ПП 2.19.	Інклюзивна педагогіка (з модулем "Корекційне навчання та виховання")	8	екзамен
Загальний обсяг компонентів професійної підготовки		119	
<i>Вибіркові компоненти ОПП</i>			
ВД2.2.1.	Сучасні форми позакласної та позашкільної роботи з музичного розвитку учнів	4	залік
ВД2.2.2.	«Шість цеглинок» в освітньому просторі школи	4	залік
ВД2.2.3.	Організація роботи асистента учителя в інклюзивному класі	4	залік
ВД2.2.4.	Актуальні проблеми початкової освіти	4	залік
ВД2.2.5.	Розвиток творчих здібностей дітей у початковій школі (метод Sand play)	4	залік
ВД2.2.6.	Методика виховної роботи в закладах освіти інтернатного типу	4	залік
ВД2.2.7.	Шкільний курс «Сходинки до інформатики»	4	залік
ВД2.2.8.	Спецкурс з педагогічної майстерності	4	залік
ВД2.2.9.	Іноземна мова (практична граматики)	4	залік
ВД2.2.10.	Іноземна мова (Основи домашнього читання)	4	залік
ВД2.2.11.	Інтегрований практичний курс іноземної мови	4	залік
ВД2.2.12.	Теорія і практика перекладу	4	залік

ВД2.2.13.	Практичний курс іноземної мови	4	залік
ВД2.2.14.	Практикум розв'язання задач з математики	4	залік
ВД2.2.15.	Теорія і методика родинного виховання	4	залік
ВД2.2.16.	Освітній менеджмент у початковій школі	4	залік
ВД2.2.17.	Корекційна педагогіка	4	залік
ВД2.2.18.	Дисципліни з інших ОП	4	залік
ВД2.2.19.	Особливості програмно-технічного забезпечення викладання курсу «Сходинки до інформатики» в початковій школі	4	залік
ВД2.2.20.	Розвиток творчих здібностей дітей у початковій школі (застосування танграму)	4	залік
ВД2.2.21.	Професійне спілкування вчителя початкової школи	4	залік
ВД2.2.22.	Корекційні технології в інклюзивному навчанні	4	залік
ВД2.2.23.	Розвиток емоційного інтелекту молодших школярів	4	залік
ВД2.2.24.	Актуальні проблеми психології та педагогіки початкової освіти	4	залік
ВД2.2.25.	Методика виховної роботи в закладах оздоровлення і відпочинку	4	залік
ВД2.2.26.	Сучасні технології комунікації вчителя початкових класів	4	залік
ВД2.2.27.	Методика позаурочної діяльності з вивчення іноземної мови	4	залік
ВД2.2.28.	Сучасна дитяча англійська література	4	залік
ВД2.2.29.	Сучасні технології навчання іноземної мови в початковій школі	4	залік
ВД2.2.30.	Література, культура країни, мова, якої вивчається	4	залік
ВД2.2.31.	Розмовна практика з іноземної мови	4	залік
ВД2.2.32.	Практикум з логіки	4	залік
ВД2.2.33.	Етнопедагогіка	4	залік
ВД2.2.34.	Освітній менеджмент у закладах освіти з інклюзивним навчанням	4	залік
ВД2.2.35.	Українська жестова мова	4	залік
ВД2.2.36.	Дисципліни з інших ОП	4	залік
ВД2.2.37.	Комікс - інструмент освітнього сторітелінгу	3	залік
ВД2.2.38.	Педагогічні вимірювання та забезпечення якості освіти в закладах загальної середньої освіти	3	залік

ВД2.2.39.	Моніторинг навчальної діяльності молодших школярів в умовах НУШ	3	залік
ВД2.2.40.	Безпека життєдіяльності	3	залік
ВД2.2.41.	Академічне письмо	3	залік
ВД2.2.42.	Дисципліни з інших ОП	3	залік
ВД2.2.43.	Політологія	3	залік
ВД2.2.44.	Педагогічна діагностика навчальних досягнень молодших школярів	3	залік
ВД2.2.45.	Адаптивний менеджмент	3	залік
ВД2.2.46.	Цивільний захист	3	залік
ВД2.2.47.	Академічна доброчесність в освіті	3	залік
ВД2.2.48.	Дисципліни з інших ОП	3	залік
Загальний обсяг вибіркового компонента ОПП		60	
<i>Компоненти практичної підготовки ОПП</i>			
ПРП2.3.1.	Навчальна: психолого-педагогічна практика (ознайомча)	4	залік
ПРП2.3.2.	Навчальна: педагогічна практика (на посаді асистента вчителя)	8	залік
ПРП2.3.3.	Навчальна: педагогічна практика (на посаді вчителя)	8	залік
ПРП2.3.4.	Стажерська практика (на посаді вчителя іноземної мови/науково-дослідницька)	8	залік
Загальний обсяг компонентів практичної підготовки ОПП		28	
Б 2.4.	Бакалаврська робота	6	Публічний захист
Загальний обсяг атестаційних компонентів		6	
Загальний обсяг освітньо-професійної програми		240	

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СФЕРИ Й ОБ'ЄКТІВ ДІЯЛЬНОСТІ випускників із вищою освітою за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 013 «Початкова освіта» освітнього ступеня – бакалавр

Основною метою освітнього процесу здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 013 Початкова освіта освітнього ступеня «бакалавр» є консолідація зусиль та наукових розробок щодо розширення у регіоні надання педагогічних послуг населенню, зокрема, в сфері загальної початкової та спеціальної початкової освіти.

Учитель початкових класів реалізує свої професійні можливості в галузі 01 Освіта/Педагогіка, працюючи у структурах державних закладів загальної та спеціальної освіти, навчально-реабілітаційних центрах, приватних закладах загальної та спеціальної освіти тощо.

Сфери використання бакалаврів спеціальності 013 «Початкова освіта».

Професійна діяльність учителів початкових класів відповідає вимогам системи освіти та потребам суспільства і передбачає надання широкого спектру освітніх послуг. Об'єктами професійної діяльності є: заклади загальної середньої освіти та спеціальні заклади освіти.

Бакалавр спеціальності 013 «Початкової освіти» повинен мати високий рівень професійної компетентності, що включає:

- знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності учителя;
- здатність використовувати інформаційні й комунікаційні технології;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати педагогічне дослідження та формулювати аргументовані висновки й рекомендації;
- здатність організувати та надавати психолого-педагогічну допомогу, здійснювати супровід;
- здатність здійснювати просвітницьку та профілактичну роботу відповідно до запиту;
- здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики;
- здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку;
- навички міжособистісного спілкування та роботи в команді у процесі професійної діяльності;
- уміння адаптуватися до нових ситуацій та здатність до професійної мобільності.

4. ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ до випускників з вищою освітою за спеціальністю 013 «Початкова освіта» освітнього ступеня *бакалавр*

4.1. Загальні вимоги

Підготовка бакалаврів здійснюється 3 роки 10 місяців на базі повної загальної середньої освіти та/або диплому молодшого спеціаліста за спорідненими спеціальностями (2 роки 10 місяців).

Освітньо-кваліфікаційна програма складається з циклів загальної підготовки, професійної підготовки та дисциплін вільного вибору студента.

Бакалаври проходять такі практики: навчальну: психолого-педагогічну (ознайомчу); навчальну: педагогічну (асистентську); навчальну: педагогічну (на посаді вчителя); стажерську (на посаді вчителя іноземної мови/науково-дослідницьку).

Студенти проходять різні види практик на базі закладів загальної середньої освіти, спеціальних закладів (школи-інтернати), навчально-реабілітаційних центрів м. Запоріжжя та області. Метою практики є аналіз

педагогічної діяльності закладів/установ; ознайомлення студентів із основними видами діяльності учителя початкових класів, з нормативно-правовою базою; закріплення і вдосконалення професійних умінь та навичок. удосконалення навичок у складанні навчальних, корекційних, корекційно-розвиткових, виховних програм з урахуванням віку, нозології, психологічних та особистісних особливостей учнів.

Атестація здобувачів освіти здійснюється Екзаменаційною комісією згідно з вимогами до атестації після завершення навчання і повного виконання освітньої програми та навчального плану бакалавра у вигляді публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.

4.2. Вимоги до знань та умінь за дисциплінами відповідних циклів

4.2.1. Вимоги до циклу дисциплін загальної підготовки:

За результатами загальної підготовки бакалавр із початкової освіти повинен **знати:**

- основні етапи розвитку української державності та права;
- видатних політичних, державних, військових і культурних діячів України;
- етапи розвитку світової філософії та історію виникнення та розвитку вітчизняної філософської думки;
- особливості та тенденції використання менеджменту в освітній сфері;
- досконало державну мову та мати базові знання іноземної мови;
- особливості будови клітини, тканин, органів та фізіологічних систем організму людини в міру їх росту та розвитку;
- причини та наслідки локальних, регіональних, глобальних екологічних криз та основні положення та структуру екології;
- основні закономірності психічного розвитку індивіда на різних етапах;
- особливості формування пізнавальних, емоційно-вольових процесів та особистості на різних етапах онтогенезу;
- наукові основи педагогіки та зміст основних понять з педагогіки;
- загальні основи економічної теорії;
- умови використання сучасних інформаційних технологій у сфері педагогічної діяльності;
- Конституцію України, закони та підзаконні нормативно-правові акти;
- структуру та технологію проведення, правила оформлення і представлення результатів наукового дослідження;
- методи й засоби організації навчання, виховання й корекційно-педагогічної допомоги дітям з особливостями психофізичного розвитку;
- основи соціологічного аналізу суспільства загалом та його структурних складових на рівні особистості, соціальної групи (спільноти), соціальних організацій та інститутів;
- найбільш значущі події, факти та персоналії в історії розвитку

наукового педагогічного знання;

- коефіцієнти і критерії для визначення статистичних зв'язків між психологічними параметрами;

- функціональну організацію різних відділів ЦНС у забезпеченні рефлекторних і вищих психічних функцій;

- основні закономірності особистісного та інтелектуального розвитку індивіда під впливом навчання та виховання;

- основні ознаки культури мови та мовлення учителя та шляхи її удосконалення;

- систему спеціальних закладів для дітей з порушеннями психофізичного розвитку та зміст організації корекційно-розвиткової допомоги.

Випускник повинен у повному обсязі знати дисципліни загального циклу. Учитель початкової освіти повинен **уміти**:

- працювати з історичними картами та орієнтуватися в хронології історії України;

- критично і творчо мислити, вільно та раціонально оперувати філософськими категоріями;

- оперувати науковими категоріями та поняттями у сфері самоменеджменту в діяльності учителя початкових класів;

- застосовувати знання державної мови у професійній діяльності, вміти спілкуватись іноземною мовою в усній та письмовій формах;

- виявляти особливості будови та функції фізіологічних систем організму людини за мірою їх росту та розвитку;

- використовувати Закон України «Про охорону довкілля», знаходити шляхи до поліпшення екологічної ситуації;

- визначати особливості пізнавального, особистісного та соціального розвитку людини на різних етапах онтогенезу;

- правильно використовувати основні поняття з педагогіки;

- аналізувати основні економічні теорії;

- застосовувати методи спадковості людини для вивчення закономірностей передачі ознак із покоління в покоління;

- визначати доцільність використання сучасних інформаційних технологій у сфері педагогічної діяльності;

- давати наукове тлумачення основним поняттям та категоріям різних галузей права;

- формулювати ціль та задачі досліджень, застосовувати методологію наукового дослідження, оформляти результати дослідження у вигляді звіту, статті;

- володіти педагогічно доцільними формами, методами й засобами корекційно-розвиткового виховання й навчання;

- аналізувати та розкривати механізми функціонування основних сегментів розвитку суспільства як складної соціальної системи;

- планувати та проводити історико-порівняльні дослідження в процесі біографічного, тематичного, категоріально-понятійного, логіко-структурного аналізу життєвого шляху вчених та їх наукової спадщини;
- збирати, систематизувати й аналізувати статистичну інформацію з використанням сучасних програмних засобів;
- описувати функціональні взаємодії різних нервових структур;
- визначати особливості організації та управління навчальною діяльністю учнів і вплив цих процесів на їх інтелектуальний і особистісний розвиток та навчально-пізнавальну активність;
- дотримуватись в своїй мовленнєвій діяльності професійно-педагогічних етичних норм;
- застосувати педагогічні методики вивчення навчальних досягнень та складати психолого-педагогічну характеристику дитини за отриманими даними.

4.2.2. Вимоги до циклу дисциплін професійної підготовки:

Бакалавр початкової освіти повинен **знати:**

- особливості застосування діагностичного інструментарію в освітній сфері;
- психологічні особливості учнів молодшого шкільного віку;
- основи змістовного і формального планування експериментів;
- особливості різних методик та технологій викладання дисциплін;
- понятійно-категоріальний апарат наукового знання про виховання молодших школярів;
- головні напрями та зміст діяльності учителя початкової школи, види, зміст та форми професійної діяльності учителя;
- психологічні особливості обдарованих дітей, дітей з особливими освітніми потребами, специфіку роботи з ними;
- загальні принципи виховання учнів молодшого шкільного віку як головного чинника формування особистості;
- закономірності професійного становлення та самовизначення особистості;
- основні діагностичні методики, що використовуються в сфері освіти і володіти навичками інтерпретації діагностичного матеріалу;
- сучасні методи обстеження навчальних досягнень учнів молодшого шкільного віку, особливо найбільш інформативних щодо раннього виявлення труднощів у навчанні;
- специфіку, зміст, механізми та умови розвитку психіки та формування особистості в дитинстві;
- особливості проведення консультацій для батьків учнів;
- особливості розвитку психічних процесів та навчальної діяльності учнів з особливостями психофізичного розвитку; зміст, форми, методи надання допомоги дітям з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання;

– напрямки корекційно-розвиткової роботи з учнями, які мають особливі освітні потреби.

Бакалавр із початкової освіти повинен **уміти:**

– планувати і проводити педагогічний експеримент, обробляти його результати;

– орієнтуватися у спеціальних методиках та технологіях;

– визначати шляхи вирішення конфліктних ситуацій в дитячому колективі та основні етапи виховного процесу;

– застосовувати отримані знання для проведення освітньої діяльності у закладі освіти;

– орієнтуватись у нормативно-правових документах, що регламентують навчання студента у закладі вищої освіти та діяльність учителя;

– визначати дитячу обдарованість, особливі освітні потреби та підбирати адекватні психологічним особливостям цих дітей способи роботи з ними;

– самостійно розбиратися на постановці і розв'язанні проблем, пов'язаних з організацією виховної роботи;

– самостійно розбиратися у постановці і вирішенні проблем професійного самовизначення та самореалізації людини;

– планувати та проводити психолого-педагогічне обстеження та вивчення навчальної діяльності учня в залежності від конкретного випадку;

– встановлювати та аналізувати причинно-наслідкові зв'язки між факторами та змістом інтелектуального розвитку дитини;

– складати навчальні робочі плани, плани виховної, корекційно-розвиткової роботи;

– застосовувати методики і технології виховання;

– надавати консультативну допомогу батькам учнів;

– аналізувати фактори, що активізують чи гальмують розвиток особистості у навчальній діяльності;

– розробляти індивідуальні плани розвитку дитини з особливими освітніми потребами.

4.2.3. Вимоги до вибіркових навчальних дисциплін:

Бакалавр із початкової освіти повинен **знати:**

– у закладі освіти з інклюзивними класами, методи, прийоми, засоби і форми організації навчання учнів із різними особливостями психофізичного розвитку в інклюзивному класі;

– класифікацію порушень психофізичного розвитку та суть загальних та специфічних закономірностей розвитку особи з психофізичними порушеннями;

– основи організації, діяльності та розвитку системи медико-соціальної, соціально-побутової та технічної реабілітації осіб із інвалідністю, корекційних, спеціальних освітніх і навчально-реабілітаційних закладів;

– особливості підготовки учителів початкових класів до здійснення корекційно-розвиткової роботи в закладі освіти з інклюзивними групами/класами;

– характеристики умов ефективного виховного процесу та особливості впливу на учнів з різними типологічними особливостями;

– основи управління закладом освіти;

– особливості роботи вихователя групи продовженого дня;

– сутність і роль вербальних та невербальних засобів спілкування, ефективні прийоми комунікації;

– психологічну структуру професійної діяльності учителя початкових класів та психологічні механізми її формування.

Бакалавр із початкової освіти повинен **уміти**:

– організовувати спілкування з дітьми різного віку та рівнем психофізичного розвитку та родиною дитини з особливими освітніми потребами;

– орієнтуватися в різних дизонтогеніях, визначати структуру порушення та закономірності розвитку осіб із різними дизонтогеніями;

– застосовувати отримані педагогічні знання під час роботи у будь-яких типах закладів освіти, спеціальних та інтегрованих школах, навчально-реабілітаційних центрах тощо;

– застосовувати набуті знання для пояснення і прогнозування особистісного розвитку дитини, поведінки учня;

– досліджувати пріоритетні напрями розвитку управлінської теорії в соціальному просторі та освіті України;

– здійснювати аналіз причинно-наслідкових зв'язків та специфіки прояву різних труднощів у навчанні школярів;

– надавати консультативну допомогу батькам з проблем, які виникають в освітній діяльності їх дітей;

– адекватно висловлювати свої почуття та розуміти почуття інших людей, здійснювати самоаналіз та рефлексію;

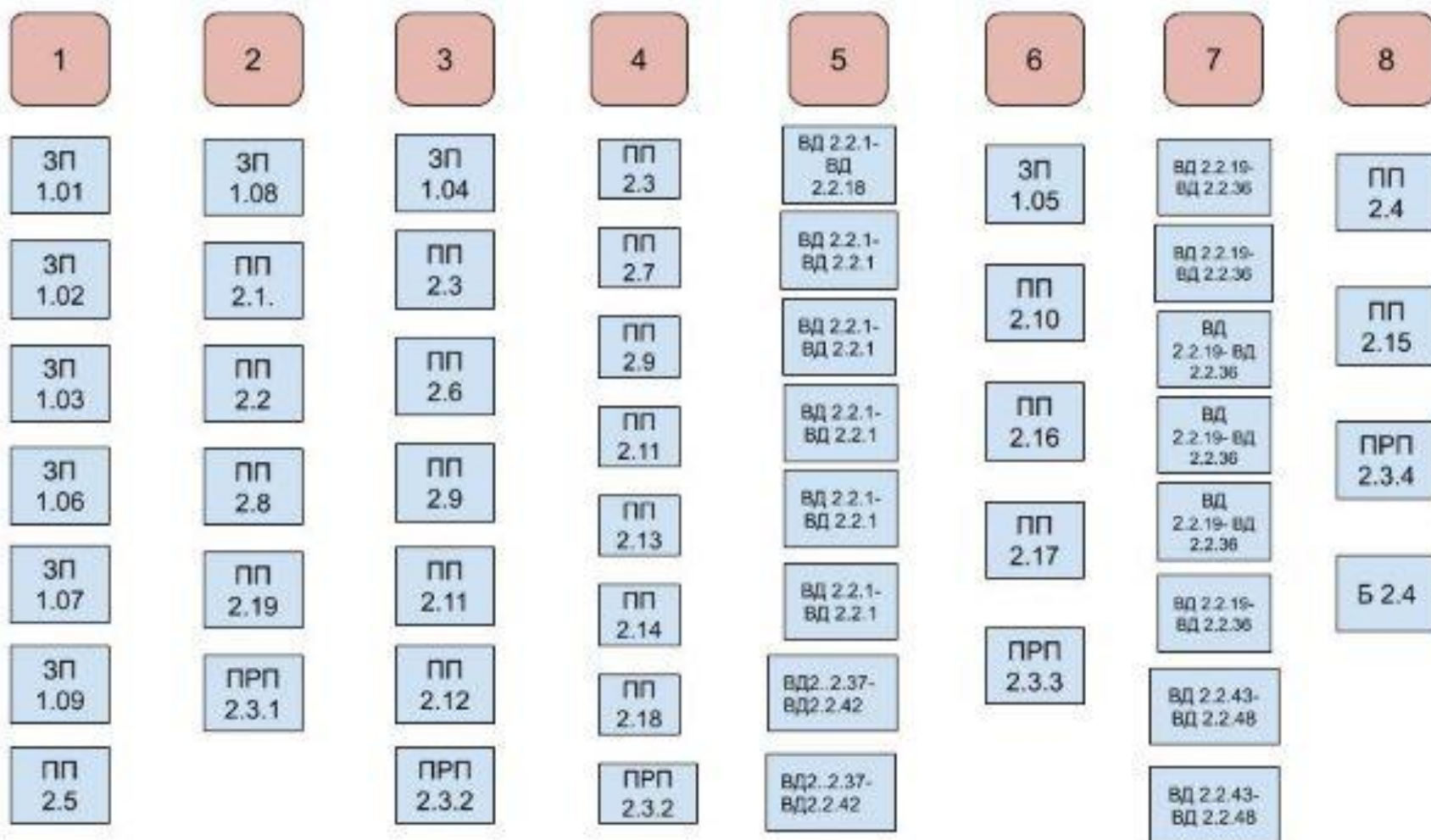
– використовувати гендерний підхід в повсякденній професійній діяльності та прийоми ефективної комунікації для успішної взаємодії з представниками протилежної статі;

– вибудовувати особисті плани та надавати допомогу іншим у їх розробці.

**5. СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ
ПРОГРАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 013 «Початкова освіта»
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Термін навчання – 3 роки 10 місяців**

<i>№</i>	<i>Цикл дисциплін</i>	<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	<i>Обсяг навчальног о часу</i>
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1.1.	Дисципліни загальної підготовки	27	810
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
2.1.	Дисципліни професійної підготовки	119	3570
2.2.	Вибіркові навчальні дисципліни	60	1800
2.3.	Практична підготовка	28	840
2.4.	Бакалаврська робота	6	180
<i>Позакредитні дисципліни</i>		-	180
	Всього:	240	7200

Структурно-логічна схема ОПП

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	ПДП З 1.1	ПДП З 1.2	ПДП З 1.3	ПДП З 1.4	ПДП З 1.5	ПДП З 1.6	ПВН 2.1	ПВН 2.2	ПВН 2.3	ПВН 2.4	ПВН 2.5	ПВН 2.6	ПВН 2.7	К 3.1	К 3.2	К 3.3	АВ 4.1	АВ 4.2	АВ 4.3
ЗП 1.01	+						+							+	+	+	+	+	+
ЗП 1.02	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+
ЗП 1.03							+							+	+	+			
ЗП 1.04		+		+									+	+		+	+		
ЗП 1.05		+		+			+	+			+		+	+	+	+	+		
ЗП 1.06	+	+	+	+	+			+			+			+		+			+
ЗП 1.07	+		+				+							+		+	+	+	
ЗП 1.08			+				+							+			+		
ЗП 1.09							+							+	+	+			
ПП 2.1.		+		+	+			+						+		+			+
ПП 2.2.	+	+	+	+	+			+			+			+		+			+
ПП 2.3.	+	+	+	+	+			+			+			+		+			+
ПП 2.4.	+	+	+	+	+			+			+			+		+			+
ПП 2.5.	+	+	+	+			+							+	+	+			
ПП 2.6.	+	+	+	+			+							+	+	+			
ПП 2.7.	+	+	+	+			+							+	+	+			
ПП 2.8.		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+		+		
ПП 2.9.		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+		+		
ПП 2.10.		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+		+		
ПП 2.11.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+
ПП 2.12.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+
ПП 2.13.	+							+		+				+		+			+
ПП 2.14.	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+		+	+		+		+
ПП 2.15.	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+		+	+		+		+
ПП 2.16.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ПП 2.17.	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+		+	+		+		+
ПП 2.18.	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+		+	+		+		+
ПП 2.19.	+	+	+	+	+	+		+			+			+		+			+
ВД2.2.1.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ВД2.2.2.		+	+	+		+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+
ВД2.2.3.	+	+	+	+	+	+		+			+			+		+			+
ВД2.2.4.		+	+	+		+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+

В/Д2.2.5.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	
В/Д2.2.6.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	
В/Д2.2.7.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+	
В/Д2.2.8.		+	+	+		+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	
В/Д2.2.9.		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+		+		
В/Д2.2.10.		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+		+		
В/Д2.2.11.		+	+	+	+	+	+		+	+		+		+	+		+		
В/Д2.2.12.		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+		+		
В/Д2.2.13.		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+	+	+		
В/Д2.2.14.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+
В/Д2.2.15.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
В/Д2.2.16.		+	+	+		+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+
В/Д2.2.17.	+	+	+	+	+	+		+			+			+		+			+
В/Д2.2.19.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+
В/Д2.2.20.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
В/Д2.2.21.		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+		+		
В/Д2.2.22.	+	+	+	+	+	+		+			+			+		+			+
В/Д2.2.23.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+
В/Д2.2.24.																			
В/Д2.2.25.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
В/Д2.2.26.		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+		+		
В/Д2.2.27.		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+		+		
В/Д2.2.28.		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+		+	+	
В/Д2.2.29.		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+		+		
В/Д2.2.30.		+	+	+	+	+	+		+	+			+	+	+		+		+
В/Д2.2.31.		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+		+		
В/Д2.2.32.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+
В/Д2.2.33.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
В/Д2.2.34.		+	+	+		+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+
В/Д2.2.35.	+	+	+	+	+	+		+			+			+		+			+
В/Д2.2.37.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
В/Д2.2.38.		+	+	+		+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+
В/Д2.2.39.		+	+	+		+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+
В/Д2.2.40.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+
В/Д2.2.41.		+	+	+	+	+	+		+	+				+	+		+		
В/Д2.2.43.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
В/Д2.2.44.		+	+	+	+		+	+	+		+		+	+		+	+	+	+
В/Д2.2.45.	+	+	+	+		+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1. Закон України “Про вищу освіту” (2014) та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти.
2. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації Академії педагогічних наук України /В. М.Захарченко, В. І.Луговий, Ю. М.Рашкевич, Ж. В.Таланова; заред. В. Г.Кременя. К., 2014. 108с.
3. Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.15, № 266).
4. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти [Електронний ресурс]. – URL: mon.gov.ua/content/Діяльність/Реформа%20освіти/07-metod-rekomendacziyi.doc
5. Международная стандартная классификация образования: [Електронний ресурс]. – URL: [http:// Shared ‘Dublin’ descriptors for Short Cycle, First Cycle, Second Cycle and Third Cycle Awards](http://Shared'Dublin'descriptorsforShortCycle,FirstCycle,SecondCycleandThirdCycleAwards) [Electronic resource]. – URL: www.uni-due.de/imperia/md/content/bologna/dublin_descriptors.pdf
6. Національна рамка кваліфікацій [Електронний ресурс]. – URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п.

**Гарант освітньої програми,
завідувач кафедри педагогіки та
методик навчання, кандидат
педагогічних наук, доцент**

Світлана ЛУШНОВИЧ

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник		Лупінович С.М.	Гарант спеціальності	22.05.2020
Узгоджено		Руколянська Н.В.	Зав.кафедри СГД	27.05.2020
Узгоджено		Турубарова А.В.	Зав.кафедри СПСП	29.05.2020